

■ **Suomalaismepit antavat pääosin tukensa EU:n uudelle, kestävyttä painottavalle kemikaalipolitiikalle. Kirpeintä arvostelua tuore kemikaalistrategia saa perussuomalais-ten edustajilta.**

Suomen europarlamentaarikot tukevat **EU:n uutta kemikaalipolitiikkaa**

KATJA PULKKINEN

EU:n tuore kestävyteen tähtäävä kemikaalistrategia on myönteinen linjaus. Onnistuuko uudistus kunnianhimoisissa tavoitteissaan, selviää kuitenkin vasta sitten, kun sitä ryhdytään toteuttamaan käytännössä.

Näin ajattelevat suomalaiset mepit,

joilta *Kemia*-lehti kysyi, mitä mieltä he ovat unionin uudesta kemikaalistrategiasta ja kuinka se näkyy heidän työsään.

Lähes kaikki europarlamentaarikomme kertoivat pitävänsä haitallisimpien kemikaalien rajoittamista kulutta-

jatuotteissa hyvänä asiana. Kemikaalien terveys- ja ympäristövaikutukset kiinnostavat.

Moni toi esiin lisätutkimusten tarpeen ja esimerkiksi yhteisvaikutusten arvioimisen haasteet kemikaalien riskejä kartoitettaessa.

» » »

Jatkuu sivulla 15...

Kysymykset euro- parlamentaarikoille

- Mitä hyvää tai haasteellista kemikaalistrategia mielestäsi tuo Eurooppaan?
- Mikä strategiassa tai sen toimeenpanossa vaatii nyt erityistä huomiota tai kehittämistä?
- Näkökö kemikaalistrategia omassa työssäsi esimerkiksi jossakin valiokunnassa? Miten?

Europarlamentaarikoiden vastaukset ovat luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.kemia-lehti.fi.

Heidi Hautalaa ei tavoitettu vastaamaan.

Henna Virkkunen

Kokoomus, Euroopan kansanpuolueen ryhmä

”Eurooppalainen kemikaaliteollisuus on globaalisti jo hyvin kilpailukykyistä ja ala on merkittävä työllistäjä koko unionissa. On hyvä, että EU-tasolla tämä selkeästi tiedostetaan ja alaan panostetaan suuntaamalla toimia entistä laajemmin sekä kemikaaleja tuottaville että käyttäville sektoreille. Eurooppalaisen kemikaalituotannon vahvuudet, turvallisuus ja kestävyys, on aivan oikein nostettu strategian keskiöön.”

”Suomen kannalta on erityisen positiivista, että komissio painottaa strategiassa kemikaalien kestävä hallintaa

edellytyksenä kiertotalouteen siirtymiselle. Suomessa on paljon osaamista ja lupaavia innovaatioita kiertotalouden eri osa-alueilla. Kemianteollisuuden kannattaa olla tässä kehityksessä tiiviisti mukana.”

”Eurooppalaista tutkimusta, innovaatioita ja investointeja tulisi reippaasti vauhdittaa turvallisten ja kestävien kemikaalien tuottamiseksi. Erityisesti pk-yritykset kohtaavat alalla yhä paljon taloudellisia ja teknisiä haasteita, ja tähän strategian pitäisi nyt puuttua.”

Mikko Mäntymies

Sirpa Pietikäinen

Kokoomus, Euroopan kansanpuolueen ryhmä

”Markkinoilla olevien kemikaalien määrä kasvaa valtavan nopeasti. On strategian onnistumisen kannalta ratkaisevaa, miten tätä laajenevaa kokonaisuutta onnistutaan hallitsemaan. Aineiden arviointi ryhmittäin on yksi keino tilanteeseen vastaamiseen. Ryhmäarvioinnin kehittäminen nostetaan esiin strategiassa, mutta voi olla, että käytännön tasolla ryhmäarvioinnin työkalut eivät ole vielä unionissa tarpeeksi kehittyneitä.”

”Hormonihäiriöiden sääntely pitää saada kuntoon. Ensi askel on kriteeristön virallistaminen hormonaalisille haitta-aineille. Sen puute on edelleen

virtahepo unionissa. Uuden syöpästrategiankin kautta tämän tärkeys on entisestään korostunut.”

”Onnistutaanko kemikaalien mahdollisuuksia aidosti hyödyntämään kestävyden ja kiertotalouden edistämiseksi? Esimerkiksi muovien kierrätyksessä kemianteollisuudella on kehitteillä kiinnostavia ja hyötysuhteeltaan lupaavia innovaatioita, joilla muovien molekyylit saadaan kiertoon uusiomuoveina. Toistaiseksi termit ja määritelmät ovat sekalaisia ja auki. Niistä riippuu, pärjäävätkö aidosti kestävät ratkaisut.”

Sami Kero

Petri Sarvamaa

Kokoomus, Euroopan kansanpuolueen ryhmä

”Biotalous, metsätalous ja kemianteollisuus tulevat olemaan yhä tiiviimmin tekemisissä keskenään tulevaisuudessa, kun fossiilisista raaka-aineista pyritään eroon. Kemikaaleja ei tule katsoa uhkana vaan mahdollistajana tulevaisuuden kiertotaloudessa ja myös Suomen talouden kivijalkana.”

”Haasteena on sääntelypaineen pittäminen siedettävänä. Joskus tuntuu siltä, että jotkut tahot pyrkivät innok-

kaasti kieltämään kaikenlaisia kemikaaleja vain siksi, että ne ovat kemikaaleja. Tähän on löydettävä parempi tasapaino, sillä kemikaaleja tarvitaan EU:n lukuisten ilmasto- ja taloustavoitteiden saavuttamiseen.”

”Kemikaalien alkuperää tarkastellessa tulisi huomioida myös EU:n huoltovarmuus: kriittisten kemikaalien osalta meidän tulisi päästä irti riippuvuudestamme kolmansiin maihin.”

Silvia Modig

Vasemmistoliitto, Euroopan parlamentin vasemmistoryhmä

”Uusi kemikaalistrategia pitää sisällään lainsäädäntöä, joka selkeyttää ja vahvistaa kemikaaleja koskevaa sääntelyä ja turvallisuutta sekä siirtää painopistettä vahvemmin haittojen ennaltaehkäisyyn.”

”Useat avaukset vaativat vielä konkrettia. Esimerkiksi: Komissio on luvannut luoda turvallisen ja kestävästi kemikaalituotannon kriteerit, mutta on vielä epäselvää, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. On tärkeää, että varsinaisten kriteerien lähtökohtana on kansalaisten ja ympäristön hyvinvoinnin takaminen, eivät monikansallisten yritysten intressit.”

”Komission avaukset eläinkokeiden minimoimiseksi olisivat voineet olla vahvempia ja selkeämpiä.”

KOHTI KESTÄVÄÄ KASVUA

EU:n uusi kemikaalistrategia julkaistiin loppuvuonna 2020. Strategia on keskeinen osa unionin laajempaa toimenpidepakettia kohti kestävämpää ja terveellisempää Eurooppaa.

Kestävyttä edistävällä kemikaalistrategialla halutaan vähentää kansalaisten altistumista haitallisille aineille sekä tukea eurooppalaisen kemianteollisuuden kilpailukykyä ja siirtymää kohti kestävämmän kemian globaalia johtajuutta.

Strategia sisältää laajan kokoelman erilaisia toimenpide-ehtotuksia, joita toteutetaan tiiviillä aikataululla lähivuosina.

Nils Torvalds

Ruotsalainen kansanpuolue, Renew Europe -ryhmä

”Tällä tavoitteella uskon Euroopan pystyvän ottamaan johtavan aseman kemikaalimarkkinoilla.

Haastetta tulee aivan varmasti ympäristölle ja ihmisille haitallisten aineiden kieltämisestä – niiden korvaaminen uusilla kemikaaleilla ei aina tule olemaan helppoa. Toki uskon kemikaalialan selviävän tästä hienosti. Tämä tapahtuu samaan aikaan, kun osa tuotannosta käyttää enemmän kemikaaleja ja osa sektoreista supistaa käyttöä.”

”Kuten strategioiden kanssa yleensä, toimeenpanemisen aloittaminen on aina kriittisintä ja näyttää hyvin pitkälti, onnistuuko strategia tavoitteessaan.”

”Siksi uskon, että haitallisten aineiden kieltäminen ja niiden käytön lopettaminen pitää tehdä järkevästi, kunnolla ja ylimenovaiheita ymmärtäen. Pitää olla ylimenokausi, mutta se ei saa olla liian pitkä. Kemikaalien käytön lopettamista pitää pystyä valvomaan myös kunnolla.”

Ville Niinistö

Vihreät, Euroopan vapaa allianssi -ryhmä

”Kemikaalistrategiassa on yhtymäkoh-
tia EU:n kiertotaloustavoitteisiin. Siinä
esitetään toimia primaari- ja uusioraa-
ka-aineiden sekä -tuotteiden turvalli-
suuden varmistamiseksi. Uusioraaka-
aineiden ongelma on ollut kemiallista
sisältöä koskevien tietojen puute. Kun
tuotannon alkupäässä pyritään siihen,
että tuotteissa ei ole vaarallisia aineita,
Euroopassa tuotetut ja kierrätetyt
tuotteet ovat turvallisia myös myö-
hemmin.”

”Kemianteollisuus tarvitsee valta-
vasti energiaa ja raaka-aineita. Vali-

tettavasti kemikaalistrategiassa ei ko-
rosteta tarpeeksi vahvasti kemianteol-
lisuudelle välttämätöntä irtautumista
fossiilisista polttoaineista, raaka-ainei-
den ylikulutusta ja kestäväntä hyö-
dyntämistä.”

”Viimeistään Covid-19-pandemia
on osoittanut, että globaaleista arvo-
ketjuista riippuvaisen Euroopan tulee
pyrkä vahvistamaan strategisia arvo-
ketjuja myös Euroopan sisällä ja siten
pitää huolta kemian alan teollisesta
ketjusta ja tuotannosta kokonaisuute-
na Euroopassa.”

Laura Huhtasaari

Perussuomalaiset, Identiteetti ja demokratia -ryhmä

”Esitystapa [strategiatekstissä] on EU:n
asiakirjoille ominainen, hyvin yleisiin
tavoitteisiin viittaava, paljon norma-
tiivisia lauseita sisältävä. Samalla pyri-
tään harmonisoimaan sääntelyä, mää-
ritelmiä ja korostetaan EU:n roolia
globaalisti sekä ”EU:n strategista riip-
pumattomuutta”.

”Strategian tavoitteet voivat olla osit-
tain kannatettavia, mutta niihin voi ot-

taa paremmin kantaa, kun
ne ilmenevät käytännön
lakiesityksinä. Lyijyhau-
likielto kosteikkoalueilla
osoitti kuitenkin, että pe-
rustavanlaatuisiin oikeuk-
siin pystytään puuttumaan
muuttamalla ainoastaan REACH-ase-
tuksen liitteitä.”

”Kemikaalilainsäädännössä kuten

Euroopan unioni

muussakin lainsäädännös-
sä on yleispiirteensä se, että
valtaa siirtyy ylikansallisel-
le tasolle hivuttaen. En pidä
tätä kehityssuuntaa Suomen
kansallisen edun mukaisena.

Olisi yleisellä tasolla tärkeää,
että kansallisvaltioilla säilyisi mahdol-
lisimman iso päätösvalta kaikilla osa-
alueilla.”

» » »

Kemikaalien olennainen rooli vih-
reässä siirtymässä ja kiertotaloudessa
mainittiin useassa vastauksessa. Stra-
tegian kokonaisvaltaista, horisontaa-
listaa otetta arvostettiin.

Useat mepit pitävät kestävämpään

kemikaalituotantoon siirtymistä mah-
dollisuutena myös suomalaiselle teol-
lisuudelle.

Kemikaalit näkyvät EU-parlamentin
monen valiokunnan työssä. Mepit toi-
vatkin esiin strategian vahvuuksia ja

heikkouksia erilaisista näkökulmista.

Useista vastauksista heijastui aito
ymmärrys kemikaalinormiston ja työ-
kalujen monimutkaisuudesta ja alati
kasvavan kemikaalimäärän hallinnan
hankaluudesta.

» » »

Euroopan parlamentti

Alviina Alametsä

Vihreät, Euroopan vapaa allianssi -ryhmä

”EU:n kestävä kehityksen kemikaa-
lstrategia kohti myrkyttöä ympäris-
töä on kauan odotettu. Sen on tarkoitus
varmistaa, että kemikaalit ovat turvalli-
sia ihmisten terveydelle ja ympäristöl-
le. Tämä on erittäin tärkeää.”

”Kemikaalistrategiassa pitäisi huo-
mioida vielä paremmin työntekijöiden
suojaaminen haitallisilta kemikaaleil-
ta.”

”Lisäksi esimerkiksi osaa vaarallisis-
ta torjunta-aineista ei ole vielä kielletty
EU:ssa. Nämä asiat vaativat paljon ke-
hittämistä.”

Miapetra Kumpula-Natri

SDP, Sosialistien ja demokraattien ryhmä

”Merkittävänä talousalueena EU:lla on globaalia vipuvoimaa, kun se luo normeja ja standardeja. On tärkeää, että uusia kemikaaleja kehitettäessä huomioidaan näiden turvallisuus ja kestävyys aina suunnittelusta tuotantovaiheeseen ja käyttöön loppuun. Näin suojelemme samalla ilmastoa, biodiversiteettiä ja ekosysteemejä.”

”Valvontaa täytyy parantaa. Erityistä huomiota vaativat kulutustuotteet

ja lapsille suunnatut tuotteet. Tuontituotteiden ja verkkomyyntin valvontaa aiotaan kehittää, se on tarpeellista kuluttajien turvallisuudelle. Tuotteiden on oltava turvallisia riippumatta niiden valmistusmaasta tai myyntipaikasta.”

”Kemikaalitiedon tulee olla kaikkien keskeisten tahojen saatavilla. Komission tavoite avoimesta tietokannasta datan jakamisen helpottamiseksi on kannatettava.”

Teuvo Hakkarainen

Perussuomalaiset, Identiteetti ja demokratia -ryhmä

”On hyvä, jos tämän myötä saadaan loppumaan kaikkein haitallisimpien kemikaalien käyttö muun muassa leluissa ja niissä materiaaleissa, jotka joutuvat kosketuksiin elintarvikkeiden kanssa.”

”Hankaluuksia tulee, jos EU puuttuu vielä nykyistään enemmän esimerkiksi maataloustuotannon tehokkuuteen torjunta-ainneiden ja lannoitteiden käytön rajoittamisella. Edessä ovat samat kissanhän-

Euroopan unioni

nänvedot, jotka koskevat unionin toimintaa yleisemminkin: epätietoisuus jäsenmaiden kansallisesta toimivallasta ja loputon vatkaminen siitä, miten EU:n säännöksiä tulisi tulkita ja soveltaa käytäntöön. Ympäristön varjolla EU työntää nokkansa yhä syvemmälle asioihin, jotka kuuluvat kansalliseen päätöksentekoon.”

”Lokakuussa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta vastaava johtava

Elsi Katainen

Keskusta, Renew Europe -ryhmä

”Strategian kattava ja horisontaalinen ote on tervetullut. On hyvä, että strategia huomioi tärkeän terveystietokulman lisäksi yritysten kilpailukyyn, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan sekä materiaalien kierron ja kestävyden laajasti koko yhteiskunnassa.”

”Vauhdin hurmassa ei saa unohtua huolellinen vaikutustenarviointi ja uudistusten linjakkuus EU:n muun lainsäädäntötyön kanssa. On pidettävä huoli, että pk-yritykset pysyvät muutoksessa mukana.”

”Huomiota on kiinnitettävä erityisesti siihen, että strategian tavoitteet yksinkertaisesta ja selkeästä lainsäädännöstä toteutuvat. Eri maiden intressejä sovitettaessa lainsäädäntö tuppaa usein monimutkaistumaan. Esimerkiksi ”yksi aine, yksi arviointi” -periaatteen toteutumisesta on pidettävä kiinni.”

Joel Häkämies

varapuheenjohtaja **Frans Timmermans** kehui, että kemikaalistrategian avulla ”viherrytämme talouttamme”. Ei kiitos!”

>>>

Haasteena kilpailukyky

Tärkeänä haasteena nousi esiin tarve huolehtia eurooppalaisyritysten kilpailukykyvystä tilanteesta, jossa unionin vaatimukset ovat muuta maailmaa tiukemmat.

Alan teollisuus tahdotaan pitää Euroopassa ja jopa lisätä kriittisten aineiden huoltovarmuutta tuomalla tuotantoketjuja lähemmäs.

Strategiassa painotettu yritysten tukeminen auttamalla niitä kestävä-

män kemian innovaatioissa ja yksinkertaistamalla normistoa sai monelta vastaajalta ruusuja.

Mepit ymmärtävät, että yritysten on hankala toimia tilanteesta, jossa normit ja arviointikäytännöt ovat mutkik-

European parliament

Eero Heinäluoma

SDP, Sosialistien ja demokraattien ryhmä

”Kilpailukyvyyn ja kestävyiden edistämässä uusien innovaatioiden ja teknologian kehittäminen on keskeisessä asemassa ja nousee myös strategiassa vahvasti esiin.”

”Talous- ja raha-asioiden valiokunnassa käsitellään tällä hetkellä kestävä rahoitusta ja taksonomia. Tällä pyritään luomaan luokittelua eri toimintojen, kuten energia- tai akkutuotannon kestävydelle. Tavoitteena on, että kestävä toimintot ovat houkuttelevampia sijoituskohteita.”

”Taksonomiapäätöksellä tulee olemaan isoja liiketoimintaan liittyviä vaikutuksia, joten sen toimeenpanossa on syytä olla tarkkana myös suomalaisyrityksiin kohdistuvien vaikutusten takia.

Haasteena näen eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyyn turvaamisen ja ettei EU:ssa kiellettyjen kemikaalien tuotantoa tai hankintaa siirry sääntelyn ulkopuolisiin maihin. Kemikaaleja tulisi koskea samat normit EU:n sisäisten ja ulkopuolisten toimittajien kohdalla.”

Meppien vastaukset luettavissa kokonaisuudessaan: www.kemia-lehti.fi.

Mauri Pekkarinen

Keskusta, Renew Europe -ryhmä

”Strategia on ensimmäinen askel kohti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa ilmoitettuja saasteettomuuden ja myrkyttömän ympäristön tavoitteita.”

”Strategiassa kiinnitetään myös jäsenvaltioiden huomio elpymis- ja palautumistukivälineen tarjoamiin mahdollisuuksiin investoida EU:n teollisuuden vihreään ja digitaaliseen siirtymään, myös kemianteollisuuden alalla.”

”Kemianteollisuus on EU:n neljänneksi suurin teollisuudenala, joka työllistää suoraan noin 1,2 miljoonaa ihmistä. Tuotetuista kemikaaleista 59 prosenttia toimitetaan suoraan muille aloille, kuten terveydenhuoltoon, rakennusalalle ja auto-, elektroniikka- ja tekstiiliteollisuuteen.”

kaista ja kirjavia niin globaalisti kuin osin myös EU:n sisällä.

Uudella strategialla pyritään ratkomaan ongelmaa selkiyttämällä unionin lainsäädäntökehikkoa ja aineiden arvointiprosesseja, mikä saa kannatusta

yli puoluerajojen.

Vastauksissa nostettiin esiin myös valvonnan tärkeys. Pääosa mepeistä piti valvontaa tärkeänä asiana tasapuolisuuden varmistamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa.

Yleisestä linjasta poikkesivat perussuomalaiset. He haluaisivat pitää langat kansallisissa käsissä ja katsovat EU:n yhteisen kemikaalipolitiikan ennemmin polkevan kuin parantavan kansalaisten oikeuksia. □

Kirjoittaja on vapaa toimittaja.